

*Євгенія Дінаковська,
студентка 1-го курсу ОС «Магістр»
Національний університет «Одеська юридична академія»*

Науковий керівник - к.політ.н., доцент А.В. Пехник
Національний університет «Одеська юридична академія»

СУЧАСНИЙ ВИМІР БОРОТЬБИ ІЗ НАЦИЗМОМ: ФЕЙКИ ТА РЕАЛІЇ

Наразі безсумнівним є той факт, що сучасне уособлення українців як нації у всьому світі кардинально змінилось. Усі кліше та стереотипи, які виникали в свідомості інших народів при згадуванні слова «українець» стерлись, і імідж цього слова набув зовсім іншого забарвлення.

І свідомостю цього можна вважати наступні прояви. По-перше, явищем сьогодення є боротьба з «денацифікацією» України. Президент РФ Володимир Путін виправдовує початок посягання на територіальну цілісність України як миротворчу місію, «денацифікацію» країни. У своєму зверненні до російського народу 24 лютого 2022 року В. Путін сказав, що метою є «захист людей», які «зазнали знущань і геноциду протягом останніх восьми років» (1). І саме на цій засаді ґрунтується прагнення до демілітаризації та денацифікації України. І це є дуже гарною картинкою для пропаганди та вирощування ненависті до українського народу. З 1960-х років основним стовпом легітимності в Москві була перемога Радянського Союзу над Німеччиною, яку завжди представляли як перемогу над фашизмом, у Другій світовій війні. Росія, як правонаступниця Радянського Союзу, представляє себе антифашистською державою.

Після протестів на Майдані в Києві в листопаді 2013 року політично помітні ультраправі угруповання в Україні, такі як «Азов», заявили про відродження ОУН. Російська пропаганда змалювала їх як рушії української політики. Але заяви В. Путіна щодо «денацифікації» України виходять далеко за межі цих груп, його мета – усунути весь український політичний клас, «забруднений» цією сфабрикованою за кордоном ідеєю націоналізму.

За спотвореною логікою В. Путіна, Володимир Зеленський, президент східної України єврейського походження, який втратив сім'ю під час Голокосту, очолює «нацистський» уряд. Для В. Путіна В. Зеленський символізує український опір Росії щодо статусу Криму та Донбасу, питань безпеки та природи української політичної системи.

Той націоналізм, який сьогодні є рушієм боротьби українського народу за свою самобутність в свідомості країни-агресора означає будь-яку поведінку чи політику, які є антиросійськими. Вбачається це у рішучості України приєднатися до Європейського Союзу та НАТО, зробити українську єдиною офіційною мовою та сприяти історичній пам'яті, яка підкреслює різне минуле (і майбутнє) українців та росіян. Війна Росії в Україні – це буквально війна проти української державності.

Жертвами геноциду, про який заявив В. Путін, є російськомовні. Нацисти, яких він згадував, є виборними представниками українського народу. Хоча нові мовні закони України засмутили деякі меншини, незалежні ЗМІ не виявили жодних доказів геноциду російськомовних. Насправді, як зазначив історик Тімоті Снайдер, російськомовні мають більше свободи в Україні, ніж у Росії, де авторитарний уряд Путіна регулярно придушує політичне інакомислення (2).

По-друге, доволі популярною в перший місяць війни була думка про те, що задля збереження життя людей, які гинуть внаслідок воєнного наступу на територію України набагато гуманніше та правильніше прийняти вимоги країни-агресора. Але об'єктивно, не може бути значущого врегулювання шляхом переговорів з режимом, який відкрито заперечує право України на існування, водночас активно прагне знищити українську державність та ідентичність.

Ці заклики до компромісу з Кремлем є симптомом набагато ширшої проблеми сприйняття. Багато європейців досі неохоче визнають напрям Росії до повномасштабного фашизму за Володимира Путіна, незважаючи на схожість з нацистською Німеччиною, яка зараз занадто очевидна, щоб її ігнорувати.

Справді, німецьке суспільство, зокрема, має унікальні можливості для того, щоб розпізнати зловісну траєкторію путінської Росії, але воно обрало шлях потрапляння в пастку заперечення.

І знову, повертаючись до гасла «денацифікації», це зображення дуже відповідає давній традиції Кремля називати будь-які прояви української національної ідентичності «фашизмом». Це також спроба запламувати репутацію України на світовій арені, асоціюючи країну з найвідомішими злочинцями в історії.

Але, на жаль для Росії, міжнародна аудиторія все більше відкриває очі на бачення цієї ситуації і все більше розуміє, що «нацистські» образи Москви безпідставні. Адже закордонне висвітлення нинішньої війни показує, що абсурдно і гротескно називати демократичну країну з всенародно обраним єврейським президентом «нацистською».

Також помилково вважати, що нинішній конфлікт є виключно «війною Путіна». Фактично всі наявні докази вказують на те, що переважна більшість росіян підтримує вторгнення, тоді як протести проти війни в російських містах були відносно невеликими та неефективними. В самій Україні велику кількість російських солдатів уже звинувачують у скоєнні військових злочинів.

Таким чином можна дійти до висновку, що боротьба української нації за свою ідентичність є очевидною та небезпідставною, адже за увесь період свого існування це було одним із найголовніших питань. Прослідкувавши за ходом історії створюється та розвивається образ українця-борця та воїна. Провівши паралель, наприклад, з придушенням українських наративів періоду СРСР і сьогоднішнім, явним стає той факт, що зміна механізмів підняття національного духу вже має зовсім інші наслідки, а також, в цьому випадку, є не зайвим відкритість та доступність інформування світу, щодо подій, які наразі відбуваються та відкриттям обличчя істинного ворога.

Список використаної джерел:

1. Росія назвала нову мету війни - південь України. Як змінювались плани Кремля. *BBC.com* від 22 квітня 2022. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features->

61186308#:~:text=24%20%D0%BB%D1%8E%D1%82%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80%20%D0%9F%D1%83%D1%82%D1%96%D0%BD,%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B3%D0%BD%D0%B5%D0%BC%D0%BE%20%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8. (Дата звернення 11.05.2022)

2. Snyder Timothy Do Russians want war? URL: https://snyder.substack.com/p/do-russians-want-war?utm_source=url&s=r

Катерина Крайнік,
студентка 1-го курсу ОС «Магістр»
Національний університет «Одеська юридична академія»

Науковий керівник – д.іст.н., проф. Л.І. Кормич
Національний університет «Одеська юридична академія»

РОЛЬ ЄС У ПІДТРИМАННІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННІ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

«Боротьба припинилася. Але небезпека не зупинена. Якщо ми повинні утворити Сполучені Штати Європи, незалежно від назви, яку вони можуть отримати, ми повинні почати зараз...» - Вінстон Черчилль, 19 вересня 1946 року.

Європейський Союз – це поняття, за змістом якого приховано складні інтеграційні процеси, що в ході не одного десятиріччя сформували потужне економічно-політичне об'єднання. У іншому розумінні – це союз держав на принципах свободи, демократії, верховенства закону, поваги до прав людини та головних свобод.

Та в умовах глобальних трансформацій світового порядку: формування нових центрів сили, зміщення кордонів регіональних утворень, появи нових держав-васалів та держав-сателітів, масштабного порушення міжнародної безпеки, таке стійке об'єднання як Європейський Союз продемонструвало свої слабкі сторони та вразливість.